TAPA VALLA AJALEHT

Sõnumed

Nr 16/340 | 29. august 2008 | Tasuta

Lehtse hariduselu 145. aastapäeva tähistamisele oli saabunud palju endisi ja praegusi õpetajad, kes piduliku kontserdi lõppedes jäädvustasid oma kohaloleku ka ühispildil. Esireas keskel on kooli praegune direktor Merike Kärmas, kelle kõrval istub tema eelkäija Viive Linnjärv (vasakult neljas).
Foto Heiki Vuntus

LÜHIDALT

Alaealiste õigusrikkumised

20. aug tabas politsei Tapa linnas 12aastase purupurjus tütarlapse, kes anti meedikute hoole alla.

Kolmapäeva õhtul peksid 16- ja 17aastane noormees Tapal Pikal tänaval 71aastast meest ning võtsid talt mobiiltelefoni ja rahakoti.

Virumaa politseijuht Lembit Kalda ütles, et kooli alguse eel tulevad kõik lapsed koju, pakatades suve jooksul kogunenud energiast. Paraku kulutatakse see energia rumaluste tegemiseks.

Maakonna politseijuht palub lapsevanemaid tähelepanelikumalt oma järeltulijate tegemisi jälgida, et kooliaasta ei algaks ebameeldivustega.

VT, 23.08.2008

Vald toetab kooliminejaid

Esimesse klassi minejatele on Tapa valla poolt toetus 1000 krooni, mis on mõeldud kõigile valla registris olevatele lastele, olenemata sellest, millise omavalitsuse kooli keegi läheb. Lisaks on vähekindlustatud perede lastele eraldi toetus koolitarvete ja -riiete ostmiseks.

VT, 19.08.2008

Vallavalitsuse info

Tapa vallavolikogu 14. augusti istungil 2008. a algatati detailplaneeringu koostamine otsusega nr 156 Tapa vallas Jäneda külas Mihkli maaüksuse ja selle lähimaa-ala 10 280 m². Detailplaneeringu eesmärk on tervise- ja puhkepansionaadi ehitamine ja seda ümbritseva maa-ala korrastamine.

Täiendavat infot annab Tapa vallavalitsuse planeerimisspetsialist Katri Ruut, katri.ruut@tapa.ee, 322 9684.

Head õpilased ja lapsevanemad, lugupeetud õpetajad!

Kalendris kannab 1. september tarkusepäeva austavat nimetust. Traditsiooniliselt algab sellel päeval Eestimaa koolides õppetöö. Loomulikult on see päev erilise tähendusega nendele peredele, kelle laps alustab kooliteed. Koos esimesse klassi mineva lapsega alustab kaudset kooliskäimist ju kogu pere. Edu ja püsivust teile kooliõpikute uurimisel ja oma lapse juhendamisel, just teie toetus lapsele on kõige vajalikum.

Edu ja pühendumist ka teile sajad lapsed ja noored, aga ka täiskasvanud, kes alustavad või jätkavad tänavu oma kooliteed. Elukestev õpe ei ole mitte sõnakõlks, vaid tegelik vajadus.

Suvisel hapukurgihooajal tegid ajakirjanikud ühe tuntud noorte lauluviisi sõnadest ajendatult uuringu Eesti väikelinnadest. Sellest ajakirjanduslikust eksperimendist lähtuvalt peame just meie – tapalased elukestvat õpet senisest rohkem tähtsustama. Liialt lihtsalt on loobutud edasisest kooliteest. Arusaadavalt ei ole tänasel tööjõuturul ainult põhiharidusega inimene konkurentsivõimeline. Veel vähem võime loota, et sellise hariduspagasiga inimene alustaks iseseisvalt ettevõtlusega.

Liialt lihtsalt on paljud lapsevanemad andnud oma lapsele õiguse lõpetada hariduse omandamine. Panen siinjuures igale lapsevanemale südamele, et tundke huvi, kas teie laps käib igas päev koolis ja kõigis tundides. Olge kursis, kuidas teie lapsel koolis läheb. Kasutage aktiivselt e-kooli. Mõistke ka teie hukka alkohol ja tubakas. Selgitage, et liikluseeskirjad on loodud ikka täitmiseks, mitte eiramiseks. Ärge lubage oma alaealisi lapsi mootorsõiduki rooli.

Õpetajatele soovin sihikindlust, avatust, kindlat meelt ja armastust, sest lapsed vajavad just teid ja seda vahel rohkemgi, kui te arvate oskate. Märgake ja hoolige.

Aasta aastalt on paranenud valla koolide õpikeskkond. Ka sellel suvel korrastati koole. Tapa gümnaasiumis renoveeriti söökla ja suurendati söögisaali, et alustada uuest õppeaastast toitlustamisega kolmel vahetunnil. Tapa vene gümnaasiumis sai korda katus. Köök ehitati ümber linnakoolide keskköögi vajadustest lähtuvalt. Lehtse põhikoolis viidi lõpule toorvee süsteemi renoveerimine koos köögi korrastamisega. Jäneda koolil renoveeriti katus.

Armsad õpilased, õpetajad ja emad-isad, head õppeaasta algust teile! Head uut algust meile kõigile!

Kuno Rooba,
vallavanem

Austatud Tapa linna kodanikud!

Arvatavasti olete mõistnud, et Tapa raudtee jaamahoone, kaunis arhitektuuriobjekt, ei ole vajalik Eesti Raudteele, ega ole ka kohaliku omavalitsuse prioriteet ja huviobjekt. Samas on Tapa jaamahoone koos veetorniga olnud läbi aegade Tapa linna sümbol ning ta on tänaseks hävimisohus.

Kutsume teisipäeval, 10. septembril kell 18 Tapa kultuurikotta kõiki, kellele on südamelähedane meie linna välisilme, sisekliima ja edasine elanikke ühendav areng!

Võtke kaasa lootusrikas meeleolu ja oma ideed eeskätt Tapa raudteejaama hoonete tulevikust ja kasutamisvõimalustest.

Saame kokku, teeme plaani ja hakkame tegutsema!

Üritust ohjab Samuel Golomb.

Tegusa kohtumiseni!

Tapa kodanikealgatuse rühm

JUUBILAR

Senta Meos 100

23. augustil tähistas Tapa valla kõige vanem kodanik oma auväärset sünnipäeva.

Senta neiupõlvenimega Tomba sündis 1908 Petserimaal Vilo vallas Ruuda talus kuuelapselise pere eelviimase lapsena. Peres oli kolm poega ja kolm tütart. Koolis ja leeris käis Senta Petseris. 1933. a laulatati abielu Eesti kaitseväe allohvitseri Jaan Meosega. Noored plaanisid elama jääda oma kodukohta. Sündisid tütred Maimu, Evi ja Juta.

II Maailmasõja puhkedes läks abikaasa erru ja töötas metsaülemana. Lahingutegevus sundis otsima rahulikumat elupaika sisemaal. 1942. a kolis pere Jootmele, kuhu pereisa ostis Kensa talu.

Talupidamine toitis ja kattis kuni 1949. a sügiseni, mil sunniti kolhoosi astuma. Jootme kandi talud koondati Põhjala kolhoosiks. Senta sai kolhoosis tööd tallimehe, noorkarjatalitaja ja lüpsjana, abikaasa Jaan töötas sepana.

Vanadusepõlve veedab Senta Meos tütre juures ning peab lugu rammusast maatoidust ja linnumagusast.

Sirje Salura

Projekt "Maanoored kapist välja!"

Tänu kolmele tublile inimesele (Enele, Tiinale ja Leale) oli augusti keskel Tapa ja Leesi noortel võimalus osaleda kolmepäevases laagris Käsmus Lainela puhkekeskuses.

Saabudes laagripaika tegime tutvumismänge ja käisime Käsmu meremuuseumis, kus Aarne Vaik tutvustas meile muuseumit, rääkis Käsmu ajaloost ja tulevikust. Muidugi oli kõigil võimalus esitada küsimusi, millele Aarne alati ka kindlalt vastas. Tore oli kuulata ja näha, et noortel ei ole mitte ükskõik, kust me tuleme, kus oleme ja kuhu läheme. Koos arutleti erinevatel aktuaalsetel teemadel ning keegi ei vaadanud teise peale viltu kui arvamused lahku kippusid minema.

Õhtul saime osa draamamängudest. Ning nii nagu laagris ikka, tahavad noored ka lihtsalt istuda ja juttu rääkida. Tänapäeva väga kiire elu juures tuleb leida aega lihtsalt rääkimiseks, kuulamiseks ja arutlemiseks. Meie selle aja leidsime ja kindlasti leiame ka edaspidi.

Teisipäeval läbisime Käsmu matkaraja, kus Ivar rääkis ellujäämisest metsas. Kuulsime, kuidas käituda, kui oled metsa ära eksinud, mis on kõige tähtsam tegevus, kui avastad et oled eksinud ning milliseid taimi/juuri ja marju võib süüa.

Arutelude teel saadi teadmisi, kuidas puhastada vett nii, et see meile midagi halba ei teeks. Sel korral ei jõudnud me ajanappuse tõttu Kuradisaarele, kuid lubasime endile, et millalgi käime seal kindlasti ära.

Noorte algatatud mõte korraldada järgmisel aastal ellujäämiskursus metsas, sai meiepoolse heakskiidu. Ja nii on juba praegu pandud paika mõned tegevused järgmiseks suveks, mida jäävad huviga ootama nii juhendajad kui ka noored ise.

Peale lõunat jagasime noored gruppidesse ning iga grupp pidi paberile joonistama keskkonna, milles nad sooviksid elada. Seda tuli esitleda kogu seltskonnale ning muidugi tuli ka oma valikuid põhjendada. Kasutada võis erinevaid tehnikaid, alustades lihtsalt joonistamisest ja lõpetades voltimise või rebimistehnikaga. Teised grupid said küsida küsimusi ning teha omapoolseid ettepanekuid kui neile tundus, et pildil on midagi puudu.

Keskkonnateema osutus noortele väga sobivaks ning tööd, mis valmisid olid tõeliselt vahvad. Õhtupoolikul sai iga noor endale siidimaali valmistada ning seejärel oli võimalus panna oma oskused proovile korvpallimängus.

Laagriseltskond Käsmus enne kojusõitu.

Foto Ave Pappe

Viimase päeva hommikul saime osa veel draamaõppest. Ning mõtted koondusid sinna, et kokku tuleb ikka veel tulla, et saada uusi teadmisi ning koos olles ka lõbusalt aega veeta.

Ave Pappe

Muljeid Anija õpilasmalevast

25. juunil alustasid 17 tütarlast ja 3 poissi oma teekonda Tapalt Kehrasse. Sellega algas juba neljandat aastat korraldatav malev Kehras.

Igal aastal on Tapalt õpilased vanuses 13 kuni 18 tulnud Anija õpilasmalevasse ning vastupidi – Kehra õpilased läinud Tapale. Sellel aastal siis oli meie seltskonnas kaks Lehtse tütarlast ning ülejäänud olid tapakad. Meie maleva kümnest toredast päevast saate lugeda just siit!

Esimene päev oli nii öelda „sisseelamise päev." Neljandat aastat järjest ööbisime Kehra noortekeskuses. Esimene üllatus oli see, et 17 tüdrukut majutati ühte ruumi, mis oli pisut ehmatav. Uudistasime ka poiste ruumi, mis oli pisut väiksem, kuid kolmele poisile piisavalt suur siiski. Nii poistel kui tüdrukutel oli teler, võimalus vaba aega sisustada lauajalgpalliga, lauatennisega, joonistamise, telekamänguga, jalgpalliga õues, tantsimise või laulmisega, sest selleks oli muusikakeskus olemas.

Asjad lahtipakitud, kuulasime kohe hoolega laagri reeglid ära, mida selgitasid meile meie kasvatajad Eve Allsoo Tapalt, ning Tuuliki Rohtla Kehrast. Seejärel suundusime sööma, toit oli väga mitmekülgne ja maitsev. Meisse suhtuti lausa individuaalselt – kes makarone ei söö, see sai kartulit jne. Süüa tegid Kehra gümnaasiumi kokad. Muidugi oli meil ka pesemisvõimalus kord päevas, see siis Kehra spordikeskuses Ka sealsed töötajad olid väga mõistvad – kui mõni võistlus venis pikemaks või muudel põhjustel hilinesime, oodati meid siiski. Õhtul näitasid varem Anija malevas käinud õpilased uutele Kehra linna.

Järgmisel päeval sõitsime pärast hommikusööki tööle. Kui ohutusnõuded olid selgeks tehtud, läksime põllule kive korjama. Poisid muidugi urgitsesid suured kivid maast välja ja pidid need ka traktori kasti viskama. Need tüdrukud, kellel rohkem rammu, katsusid ka oma jõudu suurtel kividel, kuid siiski keelati see töö meile ära, pidime keskmise suurusega kive loopima. Peale kivide korjamise, said osad ka okastraati kerida.

Pärast tööd valmistasime ise oma laagrilipu ja saime nokamütsid, millele saime joonistada. Muidugi toimusid ka võistlused, mida jätkus meil igaks päevaks. Need olid laagrielu tähtsaks osaks, kuna nende kaudu testisime oma võimeid, aga mis kõige tähtsam – tutvusime inimestega, keda koolis oleme küll näinud, kuid ei teadnud neist midagi. Põnev oli see, et meile tulid külla kaks *Line*-tantsijat, kes õpetasid meile ka kaks tantsu selgeks. Õhtul korraldasime rebaste ristimise. Aga midagi hullu polnud, sest haiget ei tehtud ja kedagi ei solvatud.

Reedet ootas iga meie malevlane, kuna see oli viimane tööpäev ja teadsime, et meid ootab üllatus, kuna igal aastal on nädalavahetusel olnud mingi väljasõit. Saime teada, et sellel aasta läheme kolmeks päevaks postipaadiga Prangli saarele. Pakkisime asjad ja sõitsime bussiga Leppneeme sadamasse. Seal võttis meid vastu postipaat „Helge" ning naeratav ja sõbralik kapten Iivar Piirisaar. Ta murdis meie ettekujutuse tüüpilisest kaptenist, kes peaks olema habemega, tõsine ja priske.

Saarele jõudnud, saime sõita Prangli kastiautoga, majutust pakkus meile kaptenipere. Saime nautida kõiki mõnusid – pere sauna, grilli ja nende endi püütud ning valmistatud turska.

Laupäeval tegi pere tütar meile ekskursiooni saarel. Nägime maagaasi leiukohti, kirikut, Prangli ainukest poodi ja kioskit „Must luuk," Prangli põhikooli, lennuki osi, mis 1944. a õhulahingute ajal saarele maandus, kalmu, mis oli pühendatud eestlastele kaubalaevas „Eestirand," keda taheti küüditada Venemaale, kuid mis Saksa lennukite pommituse tagajärjel põhja läks. Käisime rannas, jaanitule platsil, rahvamajas, ning kuulasime Prangli ajalugu. Hommikul kutsus kapten meid kõiki kalale, kuhu läksid kaks tüdrukut ja kolm poissi. Teised said minna kirikusse, kuhu tol päeval tuli mandrilt kirikuõpetaja ka kohale.

Enne ärasõitu uudistasime sadamas jahte ja purjekaid ning käisime jalutamas. Tagasi sõites said mõned proovida ka ise „Helge" roolis olemist, kapteni juhiste järgi ning tema valvsa silma all muidugi.

Nädala alguses ootas meid jälle töö põllul. Pärastlõunal toimus orienteerumine Kehra linna peal. Anti linnakaart kätte ning pidime otsima õhupalle, mõistatuse lehti jms. Üldiselt näitas see seda, kui kiire keegi on, kui arukas, ja kui hästi mäletas Pranglil kuuldut.

Teisipäeval läksime teisele põllule, kus peaaegu polnudki midagi korjata. Kuid meie õnneks või kahjuks jäi traktor kividega kinni, sest vihma oli sadanud ja seal oli suhteliselt pehme maa. Meid viidi Lilli talu juurde ning seal puhastasime tööruumi.

Kolmapäev on kindlasti meeldejääv – töö oli erinev, õhtu oli üllatav. Tööd tegime Kehras – värvisime vallavalitsuse garaaži uksed üle ja nokitsesime teadetetahvleid puhtaks. Seekord tuli külla meile Põhja-Eesti Päästekeskuse ennetusrühma töötaja. Saime teada, millisel juhul peaks päästekeskusesse helistama, mis tööga nad tegelevad, mida teha tulekahju korral, vaatasime õppefilmi ja isegi saime näha Kehra komando tuletõrjeautosid ja tuletõrjujaid, nende varustust saime ise ka selga proovida.

Õhtul lubati meil laiseda. Kuid kell 2 öösel äratati kõik üles. Panime riidesse ja läksime kottpimedasse parki kurikaid, rõngaid ja palle otsima.

Eelviimasel päeval käis meil külas koolitaja, keda teadsime ka eelmistest aastatest. Seekord rääkisime suhtlemisest ja iseenda suhtumisest inimestesse ja muudesse asjadesse. Viimasel öösel kella kahe paiku läksime jalutuskäigule. Tegime Kehrale ringi peale ja tagasi jõudsime paari tunni pärast. Eve ja Tuuliki tänasid meid maiustega, et me ikka vastu pidasime ja kaasa tulime.

Hommikul pakkisime asjad kokku ja tuligi hüvastijätu aeg... Traditsioonilisel kogunesime veel viimast korda, saime plaadid piltidega malevast toimunust, tänasime kasvatajaid ja lubasime järgmisele aastal ikka tagasi tulla.

Tänan kõiki, kes meiega laagris käisid, sest just teie tegite olemise seal mõnusaks ja muidugi ka meie kasvatajaid, kes meid õpetasid, aitasid, meie meelt lahutasid ja kõik võimalused meile lõid, et meil ikka oleks hea malevas olla. Suve lõpus toimub ka malevate kokku tulek, nii, et loodan kõiki seal näha ning vaadata, kuulata mida teised malevlased oma laagris tegid!

Ilusat suvelõppu kõigile!

Liina Saia, malevlane

"Sõitke turvaliselt!" soovib projektijuht Juko-Mart Kõlar kanuusid veele tõugates.

Foto erakogust

Ekstreemne poisteklubi

18.–19. juulil toimus Tapa-Rakvere poisteklubi ekstreemmatk, millest võttis osa kolmkümmend viis noormeest ja rühmajuhti.

Esimesel päeval sõideti kanuudega Valgejõe sillast Nõmmeveskile. Kui välja arvata mõned väikesed äpardused ja lustlikud vahejuhtumid – näiteks jalatsite uppumine ja kanuude ümberminek – siis kujunes sellest tõeliselt vahva seiklus Eestimaa ühel ilusamal jõel. Samal õhtul nauditi Õnnela külalistemaja roogasid, peeti maha jalgpallilahing ja käidi mõnusalt saunas. Järgmise päeva keskseks sündmuseks oli paintball´ilahing mahajäetud kasarmuhoonetes, kus poisid õppisid meeskonnatööd ja said proovida erinevaid mängustrateegiaid. Need, keda suuremate poiste jutud valusatest sinikatest ära hirmutasid, said lihtsalt märki lasta. Elevil poisid toppisid ennast nii paksult riidesse, et hirmujutud ei pidanud paika ja keegi sinikaid ei saanud.

Poisteklubi korraldavad Tapa Elava Usu Kogudus ja Rakvere Karmeli kogudus. Poisteklubi tegevus toimub juba kolmandat aastat ja osalejaid on vanuses 11–17. Käesolev projekt toimub Sotsiaalministeeriumi toetusel ja selle raames on tulemas veel mitmed suuremad kokkusaamised Tapal ja Rakveres, kus tehakse sporti, esinevad bändid ja kutsutakse erinevaid külalisi, kes räägivad poistele mehe rollist ühiskonnas, propageerivad eluterveid harjumusi, tutvustavad kristlikke pereväärtusi ja õpetavad praktilisi oskusi.

Projektijuht Juko-Mart Kõlar on veendunud, et kõik poisid vajavad teismeeas mehelikku eeskuju, kes väärtustab elutervet, perekonnakeskset maailmapilti, kus mehed oskavad ja tahavad võtta vastutust enda ja lähedaste eest ning teadvustavad enda valikute tagajärgi.

Poisteklubi raames tekib häid eeskujusid, kellelt õppida ja hiljemgi nõu küsida. Üheks võtmesõnaks on sotsiaalne kompetentsus. "Meil on tõeliselt hea meel, kui saame poistele pakkuda huvitavaid ja kasulikke tegevusi, mis aitavad neil praegu koolis ja hilisemas elus paremini toime tulla," lisab Juko-Mart Kõlar.

Ekstreemmatkal osaleja

Lehtse hariduselu sünnipäevakontserdil laulsid vilistlased muusikaõpetaja Tiiu Tikkerberi taktikepi järgi.
Foto Heiki Vuntus

Lehtse hariduselu 145

Lehtse põhikool tähistas reedel, 22. augustil hariduselu 145. aastapäeva. Kontsert ja selle järgnenud pidu õnnestusid väga hästi.

Lehtse põhikooli pere tänab kõiki üritusel osalenud 244 kooli vilistlast ning endisi õpetajaid ja külalisi, kes oma kohalviibimisega avaldasid austust meie koolile, õpetajatele ning haridusele, mida siin seinte vahel jagatud on ja ka edaspidi jagatakse. Täname kõiki abilisi ja toetajaid, tänu kellele see üritus õnnestus.

Aitäh endistele ja praegustele õpilastele ning õpetaja Tiiule, kes sisustasid külalistele südamliku kontserdi. Suur tänu kõigile Lehtse kooli töötajatele, kelle abil said värskema välimuse paljud kooliruumid ja koolipark. Tänan kõiki õpetajaid, kes aitasid klasse ja raamatukogu korda seada ning näitusi korraldada.

Väljas punetavad pihlakad, läheneb 1. september ja kooliaeg. Soovin kõigile toredat algavat kooliaastat.

Merike Kärmas,
Lehtse põhikooli direktor

LEHTSES eestikeelne kooliharidus 145aastane

Intervjuu tuttava mõisahoonega

Millal Sinu seinte vahel õppetöö algas?

See oli 1919. aastal, kui Pruuna mõisahoone anti üle Lehtse koolile. Esialgu kolisid siia vanemad klassid, aga kolme aasta pärast asusid õppima kõik Lehtse valla lapsed, keda oli umbes 100. Kool oli siis 6-klassiline ja tegutses sellisena 1944. aastani.

Kes olid õpetajad?

Õpetajaid oli tol ajal palju vähem, sest õppeaineid vähem ja lapsed arglikud ja sõnakuulelikud. Lapsi „kantseldasid“ õpetajad Urbus, Jõgi, Murumaa ja muidugi juhataja Raigna (Roosvald).Anete Urbus ja Klarissa Murumaa õpetasid algklassides, Salme Jõgi oli range eesti keele õpetaja, Aarne Roosvald, keda Kolliks hüüti, õpetas väga paljusid aineid 5.–6. klassis.

Kui palju direktoreid on selle maja hea käekäigu eest hoolt kandnud?

Kui ma õigesti rehkendan, siis on praegune direktor Merike Kärmas 11nes. Kõige esimene oli Alide Rosin, siis oli 7 meest ja nüüd on järjest direktrissid olnud.

Kes selles majas tegutsenud koolijuhtidest on kõige rohkem meelde jäänud?

Kindlasti oli kõige eredam kuju kauaaegne (36 a) direktor Endel Sidron. Tema ajal sain endale „tiivapikenduse“ – juurdeehituse ja tehti väga palju ümberehitusi, kaasajastamisi. Olen seestpoolt üsna teistmoodi kui 20. saj algul, välisfassaad on uuenenud, aga mitte muutunud.

Jah, minulgi on meeles keerdtrepp ja selle kägisevad astmed, mida mööda tuli alla sööklasse minna.

Kas sa pole mitte nende tüdrukutirtsude hulgast, kes salaja trepist alla keldrisse jooksid ja siis pimedas tunnelis niimoodi kiljusid, et mind, vanameest, pärastlõunatukastusest üles ajasid?

Räägime parem edasi direktorist.

E. Sidron oli väga andekas ja mitmekülgne mees. Mul pole selle vastu midagi, et teda hilisemal ajal Pruuna paruniks nimetati, ta oligi silmapaistvam kui vana parun Dellingshausen. Ta oskas hingeliigutavalt kõnet pidada, laulis, mängis mitneid pille, organiseeris koolis sümfoniettorkestri, mille proovid käisid nii enne tunde kui pärast tunde, niimoodi võideti koolinoorte isetegevuse esikoht vabariigis. Vahel kevaditi kiikasin tema kabinetis lauale, et näha, kui palju kiituskirju ta oma kalligraafilises kirjas seekord kirjutanud on. Poisid õppisid tema tööõpetuse tundides kenasti puutööd tegema, ikka eeskuju järgi.

Kas mõni tubli õpetaja ka meenub?

Oi, õpetajad on kõik tublid, juba selle poolest, et on endale selle raske ameti valinud, aga kes paarkümmend aastat õpetaja suudab olla, on juba autasu väärt, eriti tänapäeval. Tegelikult on omad legendid ja raudvara igal põlvkonnal. Nimetada võiks Anete Urbust, Aino Otti, Marta Randküla, edasi on sellised nimed, nagu Totti Kasekamp, Endla Põder, Asta Kõhelik, Urve Renter. Vaata, seal läheb üks praegune „maa sool“, Helle Koitjärv, mine pinni teda, ta ajalooõpetaja ja töötanud nüüd juba 56 aastat koolis.

Teeme nii, et teda ei tülita, tal kooli juubeliga omad ülesanded.

M. Randküla rajas kooli nukuteatri ja lavastas mitmesuguseid näidendeid, T. Kasekamp pani kõik õpilased spordist lugu pidama; kes palli ei jõudnud visata, hakkas suusatama. Mis viga sel ajal suusatšempioniks saada: hommikune koolitulek suuskadel paar-kolm kilomeetrit oli trenni eest. Nüüd toimuvad T.Kasekambi nimelised kuulitõukevõistlused. Helle Koitjärv on tõeline missioonitundega õpetaja, ta teab kooli ajalugu, sest on seda uurinud, Karin Vuntus on õpilastega välja andnud kooli ajalehte ja Tiiu Tikkerber juhatab koore ja on tubli muusikaõpetaja.

Ajalugu oled meelde tuletanud, aga missugune on kooli tänane päev?

Tänavu oli koolis 58 õpilast ja 17 õpetajat. Pisut vähevõitu, kuid kool peegeldab seda, mis juhtub ühiskonnas. Maarahvas on vähenenud Eesti Vabariigi taaskehtestamise järel märgatavalt. Sajandivahetuse elu on olnud võitlus ellujäämise nimel.

Kas Lehtse koolil on Sinu arvates oma nägu?

Mnu seinte vahel on õpilastesse ikka lugupidavalt suhtutud, palju arendatakse õpilasi klassiväliselt, üheks traditsiooniks on olnud teatritegemine, mis on laienenud Lehtse operetini välja. Kooli vilistlased Tiiu Tikkerber ja Leelo Jürimaa lavastasid näiteks kohalikus klubis „Oklahoma“ . Lapsed on siin laululinnud, tänavu võitis maakondliku muusikaõpetuse olümpiaadi ja sai 3. koha vabariigis Teno Kongi, kes laulis ennast esimeseks ka „Laulukarussell 2008“ Lääne-Virumaa voorus. See maja pole õpilastele ebameeldiv olnud, sest mitukümmend vilistlast on oma õpetajate eeskujul õpetajaks õppinud.

Soovin Sulle meeldejäävat juubelit ja toredaid õpilasi, kes seda maja ikka kalliks peavad.

Aitäh, loodetavasti jätkub aastapäevadel käijaid paljudeks aastakümneteks.

Intervjueeris 1969. a lõpetaja ja praegune Tapa gümnaasiumi õpetaja Katri Lehtsalu

Head algavat kooliaastat kõigile!

2008/09 õppeaasta hakkab Jänedal teisiti kui neljateistkümnel eelneval aastal. Taas oleme ühine pere ühise katuse all. Põhikooliga liitus ka lasteaed ja meist on saanud lasteaed – põhikool nimetusega **Jäneda Kool**.

„On ühed alles lävepakul
ja teised väljalennu hakul..“
(Lehte Hainsalu)

Just need read on meie kooli pere kirjeldamiseks sobivad. On ju kõige väiksemad pereliikmed alles käimise-jooksmise selgeks saanud, aga suurimad vaatavad ärevusega juba uute, kaugemate ja kõrgemate koolide poole. Me olemine koos ja üheskoos tegutsemine peab olema turvaline ja hariv ning toimima nii, et ka iga lapse edasine tee oleks just selline, milliseks tema ja ta pere seda soovivad kujundada.

Sel sügisel tulevad Jäneda kooli 1. klassi Taisi Altermann ja Kaisa Tamme, nende esimeseks õpetajaks saab Tiia Salm. Kooli koristamiseks ja õppetööks valmisseadmiseks on nii lasteaia- kui ka kooliõpetajad, meie suured abilised Sirje ja Jaak ning paljud tublid õpilased teinud lisatööd. Suur tänu teile!

Soovin kõigile head uut aastat, positiivset mõtlemist, unistuste täitumist ja kordaminekuid!

Aivi Must,
Jäneda kooli direktor

Koolialgus Tapa vene gümnaasiumis

Mul lilled pihus, vaatan Sulle silma,
mu esimene õpetaja.
On kavas vallutada teadusilma,
las Sinu juures selleks sammu sean.

Tere, kool! Sellel sügisel alustavad oma esimest kooliaastat 29 särasilmset poissi ja tüdrukut. 1A ja 1B klass alustavad keelekümblusklassidena, ainult vene keelt ja matemaatikat õpitakse vene keeles.

Täielikult sai remondi käigus uue kuue muusikaklass. Mööbel on vahetatud viies klassis. Ka kooli söökla ruumid on täielikult remonditud ja parandatud on koolimaja katus.

Kallid lapsed, kool ja õpetajad juba ootavad teid!

1. klassi asuvad õppima:
1A klass
Klassijuhataja Irina Piksar - Luiza Aleksandrova, Anastasia Avramchuk, Aleksei Babakin, Aleksander Balabnjov, Anastasia Djomina, Richard Hallikmaa, Margarita Mametova, Olga Pozdnyakova, Darja Potapova, Viktor Skobelev, Paul Skrjabin, Daniil Sobolev, Jekaterina Žolnerovitš, Julia Žolnerovitš, Jelizaveta Tšuvpilo

1B klass
Klassijuhataja Jelena Malovskaja - Viktoria Aleksandrova, Artur Babajev, Diana Buš, Katarina-Liina Buš, Karina Dorofejeva, Margareeta Jakimainen, Anastasia Jakovleva, Margarita Kutšinkaja, Ruslana Kutšinskaja, Eveli Moisejeva, Viktor Prodan, Jegor Sahno, Erik Selihov, Aleksandra Zemskova

Soovime kogu kooliperele töökat sügise algust, õpilastele naeratusi ja õpitahet!

Tapa vene gümnaasiumi administratsioon

Uued tuuled Tapa muusikakoolis

Tapa muusikakool alustab oma 52. õppeaastat kontsert-aktusega 1. septembril kell 16.30 Tapa kultuurikojas.

Tänavuse õppeaasta ettevalmistus hakkas pihta juba veebruaris, kui õppetööga alustas eelkool. Eelkool on mõeldud neile lastele, kellel on plaanis alustada muusikakoolis õppimist. Kui tänavu toimus eelkool ainult III ja IV veerandil, siis tulevikus loodame seda pakkuda kogu õppeaasta jooksul.

Eelkoolist peaksid enam kasu saama need lapsed, kellel pole võib-olla väga suuri muusikalisi eeldusi, kuid mis võivad avalduda just eelkooli jooksul. Meie soov ongi liikuda selles suunas, et kõik lapsed saaksid muusikat õppida ja teha seda just sellisel tasemel, milleks nad on võimelised.

See õppeaasta saab olema proovikiviks nii õpilastele kui ka õpetajatele. Et olla paindlikum ning arvestavam erineva taseme ja soovidega õpilaste suhtes, alustame lisaks olemasolevale pilliõppeosakonnale ka üldkultuurilise osakonnaga. See osakond on eelkõige neile, kes lisaks paljudele teistele hobidele tahavad tegeleda ka pillimängu õppimisega, aga ajanappuse tõttu ei saa seda teha nii süvenenult kui pilliõppeosakonnad seda eeldab.

Üldkultuurilise osakonna ainekavades pööratakse rohkem rõhku koosmängule ning tundide arv nädalas on natuke väiksem kui pilliõppeosakonnas. Hargnemine osakondade vahel toimub õpetaja soovitusel pärast teist klassi ning üleminek ühest osakonnast teise on võimalik ka hiljem.

Kuna kõikide muudatusete lõplik paikaloksumine võtab aega, siis loodame vanemate ja õpilaste mõistvat suhtumist ja abi!

Kena kooliaasta algust soovides

Ilmar Kald

Tapa valla sotsiaaltööst

Inimeste üksteise abistamine on ajalooline nähtus. Seda on tehtud inimkonna varajastest algusaegadest peale. Üldise kirjandusliku käsitluse kohaselt tähendab abistamine teatud vajaduste rahuldamist kellegi teise poolt asjades, millega inimesel enesel on raske toime tulla.

Kuigi ka tänapäeval sisaldub abistamises ehk nüüdisaja mõistes sotsiaaltöös heategevuse ja hea tahte moment, on meie riigis tegu eelkõige tööga, mille eest inimesed (sotsiaaltöötajad) saavad palka. Kahtlemata on tegu ametiga, mis pole sobilik kõigile. Sotsiaaltöötaja on erialase kõrgharidusega spetsialist, kelle tegevus on suunatud üksikisikute, perede ja rühmade toimetuleku toetamisele ning kogukonna ja ühiskonna vastavusse viimisele tema liikmete vajadustega. Ta tegeleb nii nõustamise kui ka konkreetse abi osutamisega.

Sotsiaaltöötajad annavad abivajajale praktilist nõu ja abi sotsiaalküsimustes ning sellega seonduvatel aladel, aidates neil leida ja kasutada vahendeid ja võimalusi raskuste ületamiseks ja konkreetsete eesmärkide saavutamiseks. Nende klientideks on toimetulekuraskustes inimesed, kelle probleemideks on töötus, eluaseme puudumine, majanduslik toimetulematus, tõsine haigus või puue, väärkohtlemine, riskikäitumine, ja muud sotsiaalsed riskid.

Tapa vallas on arendatud välja sotsiaalteenused, mis soodustavad valla elanike heaolu. Iga riskigruppi kuuluva inimese puhul on pööratud tähelepanu eri aspektidele, mis on tingitud vastavalt sihtgrupist.

Tapa vallas on võimalik vajadusel saada järgnevaid sotsiaalteenuseid.
- Sotsiaalnõustamine
- Sotsiaalkorterite võimaldamine
- Tugiisiku teenus: peredele, lastele
- Isikliku abistaja teenus puudega lapsele
- Pärastlõuna lasterühm
- Supiköök
- Naiste Varjupaiga teenus
- Aids-i ja Narkonõustamise teenus
- Puudega laste vanemate tugigrupp
- Seikluskasvatus
- Kriisituba
- Vanemate tugigrupid
- Noortekeskused – vaba aja sisustamine
- 9. klasside ja 12. klasside vähekindlustatud lastele lõpuriiete kinkimine koostöös kolmanda sektoriga
- Töötute päevakeskus
- Koolitarvete eraldamine
- Omaste hoolduse tugigrupp
- Inva- ja liikumistakistusega inimestele transporditeenus
- Sügava ja raske puudega inimestele hooldajad (600 kr ja 360 kr + nõustamine)
- Seenioritoa teenus
- Puudega inimestele vastavalt vajadustele teenuste pakkumine
- Abivahendite tasuta rentimine ja jagamine
- Mälutreening
- Seeniortants
- Ratastooli *line*-tants
- Hooldekoduteenus
- Avahooldus
- Eakate toitlustamine

Vallavalitsusese headeks koostööpartneriteks sotsiaaltöö arendamisel on mitmed mittetulundusühingud, kes on pannud suure panuse valla inimeste heaolu tagamiseks. Koostöös mittetulundusühingutega korraldatakse teenuste pakkumist ning organiseeritakse valla rahvale üritusi.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et vallavalitsuses töötavad sotsiaalametnikud oskavad abivajajat mõista ning öelda, kust ja mis sotsiaalteenuseid ja vajadusel sotsiaaltoetusi on võimalik taotleda ning kust leida abi alkoholismiprobleemide korral ja kuhu pöörduda, kui ollakse sattunud narkootikumide küüsi.

Nad teavad, kus on turvakodud ja varjupaigad, kus on supiköök ja kust saab odavalt osta kasutatud riideid. Seega on sotsiaaltöötaja justkui infoatlas, mis teab kõigest kõike. Sotsiaaltöötajad külastavad ka kodusid, kus lastel on probleeme koolikohustuste täitmisega, vanematel on alkoholiprobleemid või lapsed on hooletusse jäetud.

Sotsiaaltöötaja eesmärgiks on tagada võrdväärne kohtlemine kõigile ühiskonna liikmetele sõltumata nende eripärast. Juhul kui kliendi õigused pole kaitstud või tema vajadused pole ühiskonnas arvesse võetud, tegutseb sotsiaaltöötaja oma kliendi esindajana.

Austatud Tapa valla elanik, kui teil tekkib vajadus mõne sotsiaalteenuse või toetuse osas, siis olete alati oodatud sotsiaalosakonda. Meie osakond proovib leida lahendusi, mis jäävad meie pädevuse piiresse.

Tapa vallavalitsuse sotsiaalosakond asub aadressil Roheline 19, Tapa linn.

Tervist soovides

Ene Augasmägi,
sotsiaalnõunik

Eakad ja puuetega inimesed saavad tasuta arvutikoolitust

Tapa arenduskoda osales Sotsiaalministeeriumi korraldatud arvutõppe koolituskonkursil ja sai õiguse korraldada eakatele ning puuetega inimestele arvutialast koolitust 2008. aasta sügis-talvisel perioodil.

Projekti nimi on "Eakate ja puudega inimeste e-kaasatuse suurendamine läbi arvutiõppe Tapa piirkonnas." Projekt algab 1. septembril ja lõpeb 31. detsembril 2008.

Koolituse põhieesmärgid on toetada eakate ja puuetega inimeste iseseisvat toimetulekut edendavaid tegevusi ja aidata kaasa elukestva õppe juurutamisele.

Alaeesmärgid on järgmised:
- anda eakatele ja puuetega inimestele julgust ja teadmisi arvuti kasutamiseks ja arvutiga suhtlemiseks;
- suurendada eakate ja puuetega inimeste oskusi kasutada Interneti vahendusel teenuseid;
- enesekindlus iseseisvaks töökorralduseks arvutil;
- õigete töövõtete ja tööd kiirendavate nippide selgekssaamine;
- enamkasutatava tarkvara (Word, Openoffice) õige kasutamisoskus;
- saada selgeks elektroonse töökorralduse, dokumendihalduse, internetikasutamise põhitõed;
- õpetada eakatele ja puuetega inimestele e-teenuste kasutamist.

Koolituse sihtrühmad on Tapa piirkonna eakad (24 inimest) ja Tapa piirkonna puuetega inimesed (12 inimest). Piirkonnas on palju aktiivseid ja algatusvõimelisi eakaid, kes soovivad oma elukvaliteeti tõsta arvutioskuse omandamise ja parandamisega. Paljude eakate peredes on kodus arvutid, mille kasutamine aitaks eakate elu sisukamaks muuta. Arvuteid on võimalik kasutada ka piirkonna paljudes avalikes Internetipunktides k.a arenduskojas asuvas AIP-is. Eakate sihtrühmas on paljud, kes on suutelised ja ka soovivad osaleda projektitegevuses ja ka ise kirjutada korrektseid projekte arvuti abil.

Puuetega inimeste arvutikoolitus aitab neil ennast ühiskonnas toimuvaga paremini kursis olla, tõstab nende sotsiaalset kaasatust ja avardab suhtlemisvõimalust ning eneseteostamise võimalusi. Puuetega inimestest on eriti pööratud tähelepanu tööealistele inimestele, et aidata kaasa nende tööturule sisenemisel.

Arenduskoja arvutiklassis on 10 uhiuut ja kaasaja nõuetele vastavat arvutit.

Foto Heiki Vuntus

Projekti elluviija on MTÜ Arenduskoda. Koostööpartnerid on Tapa vallavalitsuse sotsiaalosakond ja MTÜ Seenior, kellega koos on leitud eakad ja puuetega inimesed, kes vajavad arvutikoolitust.

Kursused toimuvad arenduskoja 10-kohalises arvutiklassis (arvutiklassi renoveerimise käigus 2008. a aprillis vahetati välja kõik seni kasutatud arvutid uute ja tänapäevanõuetele vastavate arvutite vastu, sealhulgas kõik on varustatud 19" LCD monitoridega). Arenduskoja hoonesse on võimalik siseneda hõlpsalt ka puuetega inimestel (on olemas inva-kaldtee). Arenduskojal on olemas koolitusluba arvutikoolituseks kehtivusega kuni 31.12.2011.

Arenduskojal on pikaajalised arvutiõpetamise kogemused:
- on toimunud arvutiõpetus "Vaata maailma" raames;
- palju on toimunud arvutikursuseid (ka individuaalõppe vormis koostöös Tööturuametiga (nii eraldi arvutikursused kui ka integreeritult kohanemiskoolituse ja keeleõppe koolitusega);
- läbi on viidud arvutikoolitusi Kohaliku omaalgatuse programmi raames;
- arenduskoja enda korraldatud arvutikursused;
- läbi on viidud tellitud spetsiifilisi arvutikoolitusi (näiteks Kaitseväe Tapa Väljaõppekskuse tellimusel, Mihkli kooli personalile jms);
- korraldatud on ka arvutikursuseid puuetega inimestele.

Projekti raames toimub kolm arvutikursust eakatele ja kolm arvutikursust puuetega inimestele. Eakate ühe grupi suurus kaheksa eakat. Kokku saab arvutikoolitust 24 eakat.

Puuetega inimeste grupi suurus on neli inimest ja kokku saab arvutikoolitust 12 puuetega inimest. Gruppide suurused on valitud vastavalt sihtgrupi eripärale. Väiksemas grupis on lektoril võimalik individuaalselt lähenda igale koolitatavale.

Kursuste pikkus on 24 tundi. Seega projekti raames viiakse kokku läbi 144 arvutiõppe tundi.

Õppetöös pööratakse suurt tähelepanu arvutikasutamise praktilistele võtetele. Õppuritele on ette nähtud piisavalt praktilisi harjutusülesandeid.

Käsitletavad teemad ühe kursuse raames:
- Arvuti riist- ja tarkvara omadused ja võimalused;
- Töötamine Windows-keskkonnas: töölaud, ikoonid, stardiriba, töö akendega
- Windows Exploreri akna elemendid. Liikumine kataloogipuus. (Alam)kataloogi loomine
- Failioperatsioonid (kopeerimine, ümbertõstmine ja kustutamine, kustutatud failide taastamine, faili otsimine, ümbernimetamine);
- Sissejuhatus MS Wordi. Teksti sisestamine. Töö salvestamine;
- Teksti kopeerimine ja ümbertõstmine, joondamine;
- Teksti kujundamine, teksti ja lõigu omadused, loetelude kasutamine;
- Päised ja jalused, leheküljenumbrite lisamine; Tabelite kasutamine ja loomine dokumenti, ridade, veergude eemaldamine; Dokumendi väljatrükk, lehe seaded, printimine;
- Sissejuhatus internetti: ühenduse võimalused, töö veebibrauseriga, www-aadresside ülesehitus; Infootsing internetis, otsingumootorid;
- www-lehekülgede, piltide salvestamine;
- E-posti kasutamine: e-posti aadressi ülesehitus, internetipõhised postkastid;
- Kirjade lugemine, kirjale vastamine, kirja edasisaatmine;
- Faili lisamine kirjale.

Kursuse lõpetanu peab oskama töötada iseseisvalt Windows keskkonnas, hallata ja koostada erinevaid dokumente (MS Word), kasutada Internetti ja seal olevaid e-teenuseid, seal hulgas e-posti ja Interneti otsingusüsteeme.

Eelnev arvutiõpetamise praktika näitab seda, et kursusele tulles on inimesed sageli kõhklevad ja isegi hirmul ning kahtlevad oma suutlikkuses arvutialaste algtõdede selgeks saamisel. Pärast esimest arvutitundi taibatakse, et kartused arvuti ees olid pigem psühholoogilist laadi. Kuna tundides on põhirõhk asetatud praktilisele tegevusele ja õppureid ei koormata keeruliste ja sageli ka mõttetute teoreetiliste teadmistega, siis kaob esialgne ebakindlus üsna kiiresti. Kursuse läbinutel on hiljem alati ka võimalik nii telefoni teel kui ka arenduskotta kohale tulles küsida nõua ja konsultatsiooni arenduskoja töötajate käest.

Heiki Vuntus,
arenduskoja tegevjuht

SK Tapa kutsub maadlustrenni!

Treenerid Allan Vinter, Sergei Sahno ja Martin Piksar kutsuvad uusi õpilasi maadlustrenni.
1.–3. klassi poisid (venekeelne rühm) esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 15.30
1.–3. klassi poisid (eestikeelne rühm) teisipäeviti ja neljapäeviti kell 15.30
4.–7. klassi poisid esmaspäeviti, kolmapäeviti ja reedeti kell 16.30
Tüdrukud teisipäeviti, neljapäeviti ja reedeti kell 16.30
Vanemad poisid ja täiskasvanud kõigil tööpäevadel kell 18

Treeningud toimuvad Tapa spordikeskuse maadlussaalis.
Treeninggruppides osalemise tasu on 50 krooni kuus. Uutele õpilastele september tasuta!
Täpsem info telefonidel 528 7800 – A.Vinter, 5341 3537 – M. Piksar, 5568 4008 – S. Sahno

Lääne-Virumaa raamatukogutöötajad Kollulandis.

Foto Ere Käärmaa

Lääne-Vru maakonna raamatukogutöötajate koolituslaager oli Tapa vallas

13.-14. augustil võõrustas Tapa linnaraamatukogu Lääne-Virumaa raamatukogutöötajaid.

Seekordse seminar-laagri eesmärgiks oli tutvustada kolleegidele Tapa valla raamatukogude tegemisi, rääkida sellest, milliseid muutusi on kaasa toonud raamatukogude ühinemine, vaadata tulevikku. Suheldi, vahetati mõtteid, koguti ideid. Otse loomulikult tutvusime neil päevil ka erinevate Tapa valla paikadega, sest valdade ühinemise läbi on Tapa piirkonnal välja pakkuda kaks täiesti uut kanti – Lehtse ja Jäneda.

Tutvumisringi alustati 13. augustil Saksi raamatukogust, kus tervitussõnad lausus Tapa linnaraamatukogu juhataja Kersti Burk. Vastne Saksi raamatukoguhoidja Sirje Võsa tutvustas raamatukogu, andis lühikese ülevaate paikkonnast, pakkus teelistele kamakreemi, sest vanarahva kombe kohaselt peab külalisi ikka kostitama. Ning selle tõestuseks, et elul on ikka mingi üllatus varuks, oli fakt, et praegused raamatukoguruumid olid kunagi Sirje koduks olnud.

Järgmine peatuskoht oli Tapa raamatukogus. Siin tehti veidi pikem paus, et kohvitassi juures mõtteid vahetada, majas ringi vaadata, uusi AIP-i ruume uudistada. Küsimusi raamatukogu tegemiste kohta jagus kuhjaga. Nii mõnigi idee leiab nüüd kolleegide koduraamatukogus rakendamist. Selline vaba infovahetus ongi kõige mõnusam ja tulemuslikum, sest jagada saab kõike, alates tööalastest nippidest, nutikast mööblipaigutusest kuni väga hea mööblifirma aadressini välja.

Tapalt kümmekond minutit sõitu ja olimegi Lehtse raamatukogu uutes ruumides. Valgust ja avarust seal jagub, nii lugejatele kui ka raamatutele. Õnnestus pilk heita ka Lehtse kultuurimaja renoveeritud ruumidele.

Järgmiseks sihtpunktiks oli meil Kõrveküla puhkekeskus. Meie kohale jõudes hakkas küll vihma tibama aga see laagrilisi ei heidutanud, sest nagunii oli plaanis üks tõsine koolituspäev. Pealegi on vihmase ilmaga palju lihtsam õppimisega tegeleda, muidu ikka viiks päike mõtted mujale... Seekordseks koolituse teemaks oli „Ürituse turundus ja reklaam“, koolitajaks Maret Prits. Niiöelda soojenduseks oli väike loeng turundusest. Miks, millal ja kellele üritusi korraldada ning kuidas tagada tulemuslikkus. Kuidas teha reklaami, milliseid karisid vältida, mida rõhutada. Teoorias ette valmistatud, asusime praktilise osa kallale. Seitse töörühma valmistasid kuulutuse, kutse, pressiteate, andsid ühe intervjuu ja tegid ühe avaliku esinemise „televisioonis“. Igatahes kogemusi me saime!

Õhtuse pikniku külaliseks oli palutud Tapa abivallavanem Teet Koitjärv, kes oli just õige mees rääkima praeguse Tapa valla territooriumi ajaloolisest kujunemisest. Juttu oleks meil jätkunud, kuid aega nappis, sest esinemisjärge ootasid Jäneda naisrahvatantsurühm „Mõisapiigad“ ja Albu segarühm „Kakerdajad“. Sulaselget tantsurõõmu ja esinemislusti hoovas tantsulavalt. Ja ega siis pealtvaatajaidki seina äärde seisma jäetud! Esialgu oli sagimist päris kõvasti, kuid lõpptulemusena võis ühendrühmade tantsuoskusega rahule jääda.

Kõrveküla puhkekeskus hoiab oma klienti. Soovijail oli võimalus end saunas lõõgastada, ujumisega ergutada või ka lihtsalt väike jalutuskäik teha, ümbrust imetleda ka ööpimeduses, sest valgusteid jagus nii tiigi äärde, kui ka jalgraja kõrvale.

14. augusti hommikul oli esimeseks külastuskohaks Jäneda raamatukogu. Raamatukoguhoidja Sirje Reinulal oli raamatukogu käekäigust mõndagi huvitavat pajatada. Alustanud Jäneda põllutöökooli raamatukoguna on kaasa tehtud terve rida muutusi ja uuendusi. Kuni aastani 2000, kui õppekeskus Jänedal oma töö lõpetas. Õnneks raamatukogu ära ei kaotatud, kuid eksisteerimine jätkus minimaalsete vahenditega. 2006. aastal liideti Jäneda raamatukogu Tapa linnaraamatukoguga, mis tähistas uut algust.

Igati inforikka ja huvitava ringkäigu Jäneda mõisa ümbruses ja lossis tegi kohaliku muuseumi juhataja Georgi Särekanno.

Aga vaadata oli ju veel. Nimelt külastasime ka Jäneda metsamehe Endel Konsa kodust „Kollulandi“. Tohutu hulk lõbusaid ja muhedaid puuskulptuure vaatas vastu igal sammul. Muhelev peremees ise väitis, et ega tema nende kujude tegemisega suurt vaeva küll nägema ei pea, need lausa ise tulevad puu seest välja.

Puust „kollid“ kõik kenasti fotoaparaati talletatud, asusime Tapa poole teele. Vahepeatuse tegime Musta Täku Tallis, et tassike kohvi võtta ja otse loomulikult külastada Jäneda käsitöökeskust, sest kaunis käsitöö – see on naiste uhkus ja nõrkus.

Laagri viimaseks päevakorrapunktiks oli linnaekskursioon Tapal. Tunnistan ausalt, et hingevärinal mõtlesin isegi, et mida me siin Tapal küll vaatama hakkame?! Kuid ekskursioonijuhiks palutud Tapa abivallavanem Teet Koitjärv oli bussi sisenedes väga optimistlik. Järgneva tunni jooksul siksakitasime läbi linna, tegime lausa paar tiiru talle peale, kohati peatusime, et paremini näha... Julgen kinnitada, et bussitäis rahvast püüdis meie giidi iga sõna ja imetles bussiaknast avanevaid vaateid. Ja vähemalt selle bussi jagu rahvast on oma arvamust Tapast kardinaalselt muutnud, ikka paremuse poole.

Laager sujus ja laagrilised jäid rahule – see on kõige tähtsam. Samas, kes kunagi taolist ettevõtmist on kavandanud, see teab, et iseenesest ei lähe midagi paika, kõik ikka hea ühistöö tulemus (hurraa Tapa raamatukogu tublile meeskonnale, kes ühe erandiga koosnes puha naistest). Tänusõnad Lääne-Virumaa keskraamatukogu rahvale, Tapa vallavalitsusele – maailma parimatele koostööpartneritele. Tänu ka kõigile teistele valla ettevõtetele ja töötajatele, kellega laagri käigus koostööd tegime. Aitäh kolleegidele-laagrilistele! Järgmisel suvel kohtume Vinni vallas!

Tapa Linnaraamatukogu nimel
Ere Käärmaa

Uksega vann teeb elu mugavamaks

Mõnusast kümblusest vannivees võib saada raske ettevõtmine või teostumatu soov ja unistus, kui üle vanniääre ronida on raske või lausa võimatu.

Igapäevast vannis või duši all käimist võib takistada liikumispuue, kõrge iga või mõni muu mure, mis ka kõrvalist abi kasutades teeb vannimineku vaevaliseks. Alati ei sobi ka dušinurk – kui puuduvad käetoed, põrand on libe, lävepakk kõrge jne.

Sellistel puhkudel on parim lahendus uksega vann. Avad ukse, astud vanni, võtad istet, lukustad ukse ja lased vee jooksma. Küürimise ja kümbluse lõpetanud, lased vee vannist välja voolata, avad ukse ja väljud. Lihtne ja mugav. Tänu uksele pääseb vanni ka ratastoolist.

Vannis on iste koos seljatoega, mis pakub istudes maksimaalset tuge ja teeb vannisoleku mugavaks. Vanni siseküljed on disainitud nii, et käed saavad mugavalt tuge, vanni ülaservadel on käepidemed, millest vajadusel kinni haarata. Vanni sügavus võimaldab istuda kuni rinnuni vees.

Olenevalt mudelist on turvavannidel erinevaid lisafunktsioone, nagu vesimassaaž, käsidušš, topeltfunktsiooniga kraan ning endastmõistetavalt temperatuuri reguleerija, äravool.

Sobib igasse vannituppa

Uksega vanni saab paigaldada kõikides korruselamutes ning eramutes vana vanni asemele. Hästi sobivad need vannid kasutamiseks ka erinevates tervise- ja hooldusasutustes.

Vanni paigaldamiseks kulub 4–6 tundi, tellija soovil võivad selle töö ära teha müüja koostööpartnereist spetsialistid. Et turvavann paigaldada, peab elektrisüsteem olema korralikult maandatud ja elektrijuhtmestik peab vastama toote voolutarbele. Mõistlik on lasta see vann paigaldada professionaalidel vastavalt elektritööde ohutuseeskirjadele ning vee- ja elektriseadmete paigaldamise määrustele.

Kõikvõimalike abivahendite kasutamine teeb mugavamaks nii ajutise kui püsiva puudega inimese igapäevatoimingud –ja mitte ainult. Invatarbed ja abivahendid hõlbustavad elu ka nendel, kes haige või põdura lähedase eest päevast päeva hoolitsevad, tänu nii mõnelegi vahendile on ühe või teise protseduuriga üldse võimalik hakkama saada.

Selliseid vahendeid müüb ja ka mõningal määral rendib Tervise Abi OÜ, kelle peakontor paikneb Tallinnas Ädala tänavas Verekeskuse lähedal**,** filiaalid Tallinnas

Mustamäel Kiirabihaiglas, Magdaleena polikliiniku juures, Nõmme polikliinikus ja Lasnamäel erakliinikus Balneom ning Ida-Virumaal Jõhvi Hooldushaiglas ja Tartus Aleksandri Passaažis.

Täpsema teabe leiate kodulehekülj el www.terviseabi.ee

Tervise Abi pakutavad tooted

- Liikumisabivahendid, ratastoolid, kolmerattalised jalgrattad.
- Invatõstukid, liftid, trepironijad, kaldteed, vertikaalkonveierid.
- Hügieeniabivahendid.
- Lamatistevastased tooted, kompressoriga madratsid.
- Hooldusvoodid, voodikapid ja -lauad, hooldusabivahendid, põetusabivahendid.
- Istemööbel, toetusabivahendid
- Liikumis-, jõu- ja tasakaaluseadmed, massaažiabivahendid, võimlemisabivahendid.
- Hügieeniabivahendid.
- Tualeti kasutamise abivahendid.
- Abivahendid pesemiseks ja vannitamiseks.
- Teisaldamise abivahendid, tõsterihmad
- Abivahendid riietumiseks
- Toiduvalmistamise abivahendid
- Söömise ja joomise abivahendid
- Kinnitus abivahendid ja käsipuud
- Taastusravivahendid
- Kuulmisabivahendid
- Biokeemilise testimise varustus ja materjalid
- Sukatooted
- Angooravillane pesu
- Ortoosid
- Ortopeedilised jalatsid ja tallatoed
- Abivahendid songa raviks
- Rinnaproteesid
- Inkontinentsitooted

Ligita Haavik

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

13.08.2008

• Väljastati ehitusluba Ambla mnt 32 ja 42 maaüksuse elektrivarustusega liitumisele Ambla mnt-l Tapa linnas.

• Väljastati kasutusluba baar-bubi kasutuse võtmiseks Kesk tn 7 kinnistul Tapa linnas.

• Maaüksusel Pargi tn 16 Lehtse alevikus Tapa vallas väljastati kasutusluba elamu ja abihoone kasutusele võtmiseks.

• AS-le Tapa Haigla Valgejõe tn tn 14 anti kirjalik nõusolek piirdeaia ehitamiseks.

• Määrati projekteerimistingimused Hommiku pst 9 kinnistule üksikelamu projekteerimiseks Tapa linnas.

• Kinnitati Tapa ja Jäneda õpilasliinide kilomeetri hinnaks 22 krooni ja 70 senti (koos käibemaksuga) ning Lehtse õpilasliinide kilomeetri hinnaks 17 krooni ja 35 senti (koos käibemaksuga).

• Otsustai eraldada AS-le Tapa Haigla hooldekodu teenuse osutamise eest Tapa valla elanikule igakuuliselt 2010 krooni tagasiulatuvalt alates 07.08.2008 kuni 31.12.2008.

• Neljale puudega inimesele määrati hooldajad.

• Kinnitati Tapa valla 2009. a eelarvest kultuuri-, spordi-, külaelu- ja noorsootööalase tegevuse jaoks rahalise toetuse saamiseks esitatava taotluse vorm.

• Otsustati anda otsustuskorras tasuta kasutada üldarstiabi teenuse osutamiseks ajavahemikul 01.01.2008 kuni 31.12.2010 ruumid Tapa vallale kuuluvas hoones Ambulatooriumi maja Jäneda küla I korrusel üldpinnaga 73,6 m².

• Võeti vastu neli korraldust loa andmise kohta jäätmemahuti harvemaks tühjendamiseks ja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise kohta.

• Tapa valla reservfondist eraldati 5.–6.07.2008 Jänedal toimunud XI rahvusvahelise folkloorifestivali Viru Säru korralduskuludeks (välilava ja pinkide transport ning vastuvõtu korraldamine) 9182,46 krooni.

21.08.2008

• Otsustati eraldada OÜ-le Kadrina Hooldekodu tagasiulatuvalt alates 08.08.2008 kuni 31.12.2008 Tapa valla isikule hooldekodu teenuse osutamise eest igakuuliselt 4105 krooni (kokku 20 525 krooni).

• OÜ-le Laanmets maksti 14 000 krooni Tapa valla 6. klassi tütarlaste vakstineerimise (I–II süst) eest papilloomviiruse (HPV) poolt põhjustatud emakakaelavähi vastu.

• Maksti toimetulekutoetust summas 60 704 krooni ning sellega kaasnevat 200-kroonist täiendavat sotsiaaltoetust summas 1200 krooni.

• Kahele puudega isikule määrati hooldajad.

• Anti korraldus piirata Kooli tänava, Nooruse ja Õhtu pst vaheline ala liiklusmärgiga 351 „Suurim kiirus“ 30 km/h.

• Otsustati sõlmida Tapa vallavalitsuse ja AS Järva Teed vahel töövõtuleping Lehtse mõis – Põrnu tee II osa rekonstrueerimiseks summas 3 105 235 krooni.

• Võeti vastu kaks korraldust korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise kohta.

• Otsustati eraldada reservfondist 3500 krooni Tapa gümnaasiumi vilistlase sõidukulude katteks õpingute ajal Anglia Ruskin University`s (Suurbritannia, Cambridge) õppeaastal 2008/2009.

VALLAVOLIKOGU ISTUNGID

14.08.2008

• Kinnitati 12. juunil 2008 toimunud istungi protokoll.

• Võeti vastu määrus “Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramisel”.

• Võeti vastu järgmised otsused:

1. Varalise kohustuse võtmine;

2. Detailplaneeringu algatamise otsuse kehtetuks tunnistamine;

3. Detailplaneeringu algatamine.

• Kuulati finantsnõuniku ettekannet Tapa valla eelarve täitmise kohta perioodil jaanuar–juuni 2008.

Tutvusime sotsiaalsüsteemiga Soomes

Lääne-Virumaa sotsiaaltöötegijate grupil avanes võimalus külastada 18.–19. augustil Soomet. Täpsemalt külastasime Kouvolat ja Kouvola regiooni. Selles piirkonnas tutvusime hetkel hästi areneva sotsiaalsüsteemiga. 1. jaanuarist 2009 moodustub uus 90 000 elanikuga uus vald, kuhu kuuluvad Kouvola, Kuusankoski, Anjalankoski, Valkeala, Jaala ja Elimäki.

Külastasime Kouvola linnavalitsust, kus tutvusime Kouvola regiooniga ning valdade ühinemisprotsessiga. Ühinemisprotsessi strateegilised eesmärgid ei erine nendest, mille tõttu ka Eestis ühinetakse .

Pikemalt tutvusime teoreetiliste aluste ja praktiliste meetodite rakendamisega regiooni sotsiaalsüsteemis.

Kahel sisutihedal päeval oli meie võõrustajaks Kouvola linnavalitsus ning Kagu-Soome sotsiaalala oskusteabekeskuse OÜ Socomi tähtajaline tegevusjuht Anita Sipilä. Õppereisi eesmärk oli seatud, et lisaks Soome kogemusega tutvumisele, laiendada edaspidi Lääne-Virumaa ja Kouvola regiooniga koostööd sotsiaalteenuste arendamise juurutamiseks Lääne-Virumaa valdades. Loodame, et süsteem hakkab toimima, sest reisist osavõtjate tagasisidest kajas teotahe luua maakonda ühtne lähenemine sotsiaaltööle. Grupiliikmete mõttetegevus liikus selles suunas, et Kagu-Soome sotsiaalarendusüksuste tutvustamine meie maakonna omavalitsustele on mõistlik, mis aitab arendada ühiselt sotsiaalteenuseid ja toetusi.

Kagu-Soomes on loodud sotsiaalalased arendusüksused, kus igal üksusel on oma sihtgrupp.

Esimesel päeval tutvustati meile Kagu-Soome sotsiaalala oskusteabekeskust Oü Socom. Kogu sotsiaalala arendusüksusi toetatakse programmist “Socom”, hasartmängumaksu nõukogu ning iga vald 25% omaosalusega.

Samal päeval saime tutvuda ka Kagu-Soome vanuritöö arendusüksuse tööga. Vanuritöö arendusüksuse suunaks on välja arendada eakatele pakutavaid sotsiaalteenuseid ning rakendamisprotsesse.

Teise päeva hommik algas külastusega Invaühingusse. Invaühing ehk puuetega inimeste koda koondab endaga 26 eriühingut ja 6 eriliitu, mida nimetatakse VEDURIKS. Ühingu eesmärgiks on üksteise toetamine ja samalaadsete probleemidega inimeste tugigruppide loomine. Alleesmärkideks ruumide kasutamise toetamine, info liikumine, vabatahtlike koolitus, võrgustiku koordineerimine, tugirühmade koolitus. Koostööpartneriteks on tervisekeskus, SOCOM ja PARIK fond(töötegemise fond puuetega inimestele). Selle kaudu on väljaõppe saanud 550 inimest aastas. Samuti tegeletakse projekti raames ka uurimustööga, et selgitada näiteks välja puuetega inimestele osutatavate teenuste tõhusust. Appi võetakse kõrgkoolide tudengid.

Teise päeva õhtupoolikul tutvustati meile Soome lastekaitsesüsteemi. Soomes on paika pandud uue lastekaitseseadusega mitmed tähtsad arengusuunad, näiteks finantseeritakse Kagu-Soome lastekaitse arendusüksust, mis on haaranud projekti üle 23 valla, eesmärgiks ühtselt koordineerida lastekaitsetööd, arendada praktilisi meetmeid, koguda ja levitada lastekaitsealast infot ühtselt. Samuti annavad arendusüksuste töö ühise nägemuse asendushooldusest nii töötegijatele kui teenuse ostjatele ehk kohalikele omavalitsustele.

Üks hea näide on koolkodude (üks asenduskodu liike) strateegia väljatöötamine aastani 2015. Lastekaitseseaduse põhimõttel on Sippola koolkodu riigi ülalpidamisel. Kool asub ilusas vanas mõisahoones, mis on 100 aastase ajalooga. Asenduskodu arendusjuht rääkis, et nende hoole all on noored vanuses 12-17, nii tüdrukud kui poisid. Nad elavad eraldi hoonetes kus on neid praegu 7+7. On ka erihoolet vajavad kasvandikud, kes on põgenenud või haiglaravi vajavad ning kelle jaoks on regulaarne med.õe valve ja abi. Samuti on koolkodu territooriumil perekodutüüpi hooned, kus on 5 last. Koolkodus on lapsed, kes on perest ajutiselt eraldatud kas peresiseste probleemide tõttu, kui vanemad pole suutelised lapse eest hoolitsema või on lapsel endal tekkinud mitmesugused käitumuslikud probleemid. Suunamise otsustab erialaspetsialistidest komisjon. Esialgu kuuks, pikendatakse kolme kuu võrra või niikaua kui vajadus. Niikaua tegeletakse perega, et lapsel oleks võimalik tagasi pöörduda. Lapsel on võimalik käia koolis, veeta vaba aega, käia kodus kui võimalik, siis juba kokkuleppel kohaliku sotsiaaltöötaja või lastekaitsetöötajaga ja koolkodu esindaja nõusolekul. Noorukitele on võimaldatud koolkodu territooriumil nn iseseisvumiskodud, kui nad on lõpetanud põhikooli, aga pole valmis iseseisvaks toimetulekuks ja talle otsitakse kohaliku omavalitsuse kaudu eluruume. Koolkodu kuulub sotsiaal-ja tervishoiuministeeriumi haldusalasse.

Kogu- Soome sotsiaalalased arendusüksused on abiks ka spetsialistide töörühmade moodustamisel, kes omakorda on toeks sotsiaaltöötajatele sotsiaaltöö edendamisel. Võrgustikul on olemas andmepank, kust mingit teenust leida. Samuti saab konsultatsiooni ja arendatakse koostööd nii erinevate asutuste kui spetsialistide vahel ühtse standardi loomisel sotsiaaltöös.

Tänaseks on teada, et õppereisilt saadud teadmisi on laiemalt plaanis levitada ja ühtse sotsiaalteenuste ja – toetuste juurutamist Lääne-Virumaal läbi Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu kogu maakonnale.

Siinkohal selle õppereisi võimaldajatest. Nimelt grupi heaolu, õppereisi programmi igakülgse sujumise ja mitmekülgsuse reisi korraldamise eest kuuluvad tänud Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu tegevdirektorile Jaan Lõõnikule!

Ene Auagsmägi ja
Anne Terner-Boiko

Bussisõiduplaan liinil Tapa-Aegviidu-Tapa

Maakonnaliin nr 64
Tapa-Lehtse-Patika-Jäneda-Aegviidu

Kehtib alates 01.06.2008
Liini teenindab OÜ Tapa Autobussipark

Tööp	Tööp	Tööp	Tööp	L	Tööp	L, P	km	km	Peatus	Tööp	Tööp	Tööp	Tööp	L	Tööp	L, P
5.40	7.40	12.50	14.50	14.50	17.50	17.10	0	0	Tapa bussijaam	7.30	9.00	14.10	16.10	15.20	19.10	18.30
5.43	7.43	12.53	14.53	14.53	17.53	17.13	2	2	Tapa mõis	7.27	9.57	14.07	16.07	15.17	19.07	18.27
5.45	7.45	12.55	14.55	14.55	17.55	17.15	2	4	Tapa küla	7.25	8.55	14.05	16.05	15.15	19.05	18.25
5.48	7.48	12.58	14.58	14.58	17.58	17.18	3	7	Jootme	7.22	8.52	14.02	16.02	15.12	19.02	18.22
5.50	7.50	13.00	15.00	15.00	18.00	17.20	2	9	Põriki teerist	7.20	8.50	14.00	16.00	15.10	19.00	18.20
5.52	7.52	13.02	15.02	15.01	18.02	17.22	1	10	Pälli	7.18	8.48	13.58	15.58	15.08	18.58	18.18
5.54	7.54	13.04	15.04	15.02	18.04	17.24	1	11	Härjamäe	7.16	8.46	13.56	15.56	15.06	18.56	18.16
5.57	7.57	13.07	15.07	15.04	18.07	17.27	2	13	Lehtse	7.13	8.43	13.53	15.53	15.05	18.53	18.13
6.00	8.00	13.10	15.10		18.10	17.30	3	16	Patika	7.10	8.40	13.50	15.50		18.50	18.10
6.03	8.03	13.13	15.13		18.13	17.33	2	18	Läpi	7.07	8.37	13.47	15.47		18.47	18.07
6.06	8.05	13.16	15.16		18.16	17.36	2	20	Jäneda rdtj	7.04	8.34	13.44	15.44		18.44	18.04
6.09	8.09	13.19	15.19		18.19	17.39	2	22	Jäneda	7.01	8.31	13.41	15.41		18.41	18.01
6.14	8.14	13.24	15.24		18.24	17.44	4	26	Nelijärve	6.56	8.26	13.36	15.36		18.36	17.56
6.16	8.16	13.26	15.26		18.26	17.46	2	28	Nikerjärve	6.54	8.24	13.34	15.34		18.34	17.54
6.20	8.20	13.30	15.30		18.30	17.50	2	30	Aegviidu	6.50	8.20	13.30	15.30		18.30	17.50

Nüüd on võimalus ka Tapal tellida köögimööblit ja liuguksi!

Avatud on Ananke Tapa mööbli- ja liugustesalong aadressil 1. Mai puiestee 12. OÜ Ananke tegeleb mööbli müügi ja projekteerimisega kaheksandat aastat ning poed asuvad viies Eesti linnas. Augusti lõpus avas Ananke köögimööbli- ja liugustesalongi Tapa kesklinnas.

Ananke köögimööbli- ja liugustesalongis pakume klientidele võimalust tellida köögimööblit, köögitehnikat, liuguksi, garderoobisüsteeme ning aknakatteid. Köögimööbli tellimisel pakume laia valikut erinevaid materjale ning värvuseid, samuti vajaminevat tehnikat ning köögi-furnituuri.

Köögimööbli projekt valmib arvutiprogrammis, kus klient saab hea ülevaate tulevasest köögist. Samuti saab klient meie juures valida endale kööki ka sobiva integreeritava-(sisseehitatud) köögitehnika - pliidi, ahju, õhupuhasti, nõudepesumasina, külmiku, pesumasina jmt.

Aknakatete osas pakume laias valikus erineva värvi ja materjalivalikuga ruloosid, lamell-kardinaid, ribakardinad ning voltkardinad. Pakume oma klientidele võimalus tellida kataloogi alusel ka mööblit elu-, magamis- ja lastetuppa. Täpsemat infot leiate meie kodulehelt www.ananke.ee

Ootame külastajaid meie salongi T–R 10–18 ja L 10–15. Salong on suletud pühapäeviti ja esmaspäeviti.

Rita Liiva

ÜKS PILT

Augusti lõpunädalal algas arenduskojas tööturuameti tellitud 350-tunnine eesti keele kursus muukeelsetele töötutele.
Foto Heiki Vuntus

Digiretsept apteegiuksi ei sule

Enamikes Eesti apteekides on plaanis digiretsept kasutusele võtta järgmisest aastast. Apteekide sulgemisi uue süsteemi testimine ja juurutamine sotsiaalministeeriumi hinnangul ei põhjusta.

Sotsialaministeeriumi terviseala asekantsler Ivi Normeti sõnul esitavad juba täna kõik apteegid andmed oma retseptide kohta haigekassale elektroonselt. „Apteekidele on see kiirem ja mugavam viis soodusravimite kompensatsiooni saada. Seega on tegelikult arusaamatu, miks digiretsepti pärast peaksid apteegid uksi kinni hakkama panema, kui neil juba täna on interneti kasutamise võimalused olemas," ütles Normet.

Neile apteekidele, kes ei suuda osta spetsiaalset ja tööd oluliselt kiirendavat tarkvara, on riik mõelnud ja loonud võimaluse kasutada retseptikeskuse teenuseid üle X-tee. Seega piisab vaid interneti püsiühendusest. Valdaval enamusel apteekidest on nii riist- kui tarkvara olemas.

Normet lisab, et digiretsepti piloteerides ongi oluline saada kasutajatelt tagasisidet. Seetõttu katsetatakse süsteemi järk-järgult, et lahendada iga uue mahuka infosüsteemiga paratamatult esilekerkivad probleemid sujuvalt enne üle-Eestilist üleminekut e-retseptile. „Täna tuleb apteekril käsitsi kõik paberretseptil olevad andmed ükshaaval arvutisse toksida ning vahel enne seda ka arsti käekirja dešifreerimisele aega kulutada." „Digiretsepti eesmärk on säästa apteekrite tööaega retseptiravimite müügil ja võimaldada neile patsientide kiiremat teenindamist. Testperioodi jooksul tuleb ka süsteemi selliselt arendada, et need eesmärgid saaks täidetud," lisas Ivi Normet.

Apteekide esindajate hinnangul läheb ühele apteegile retseptikeskusega liidestumine maksma ligikaudu 10 000 krooni (kui ei ole arvutit) või 4000 krooni (olemasoleva infosüsteemi täiendamine), mis on üle pakutud. Arvutused näitavad, et ühe apteegi eeldatavad kulud on mõnesaja krooni ringis kuus. Samas võidetakse oluliselt ajas ja mugavuses ning ka kõige väiksemate apteekide käive ulatub aastas miljoni kroonini.

Lisainfo:

• Tulevikus hakkavad tööle kaks uut e-tervise infosüsteemi: tervise infosüsteem ja retseptikeskus.

Tervise infosüsteem on andmekogu, kus arst saab tulevikus vaadata näiteks patsiendi haiguslugu, aegkriitilisi andmeid, digitaalseid röntgenpilte ja muude mahukate meditsiiniuuringute tulemusi. Patsiendid saavad vaadata oma terviseandmeid, seda, kes arstidest on neid vaadanud ning valida soovi korral, kellele arstidest ja millistele andmetele nad ligipääsu annavad. Enam pole patsiendil vaja uue arsti juurde minnes ise kaasa tuua seniseid mahukaid ravikaarte, saatekirju, röntgenpilte ja muid uuringute tulemusi. Pole ka vaja muretseda, et need võiksid kaduma minna. Tänu digiregistratuurile pääsevad inimesed polikliiniku või perearstikeskuse registratuuri pikkadest telefoniootejärjekordadest, sest patsiendiportaali loodava elektroonilise broneerimissüsteemi kaudu saab igaüks endale vabadest arstiaegadest sobiva välja valida, aega muuta, visiiti tühistada või meeldetuletust tellida.

• Retseptikeskus loob võimalused digiretseptile üleminekuks, et tulevikus patsient enam paberretsepti ei vaja. Arst saadab retsepti otse apteekrile ja inimesel peab apteeki minnes kaasas olema vaid pildiga isikuttõendav dokument. Samuti jääb kehtima paberretsept erandina ka edaspidi kas tehnilistel põhjustel või näiteks koduvisiitidel. Digitaalse retsepti piloteerimine toimub esialgselt viisil, et kehtivad nii paberretsept kui digitaalne retsept mõlemad. Apteekritega käivad ka läbirääkimised, et kui arst on retsepti paberile kirjutanud, siis selle digitaliseerimise kohustus lükata edasi kuni 2009. aasta 1. septembrini, mis hoiab ära võimaliku järjekordade tekkimise apteegis.

• 14. augusti valitsuse istungil kiideti heaks määruste pakett, mis viib sammu lähemale üleminekuks e-tervise süsteemile. Määruste väljatöötamine on käinud käsikäes tehniliste lahenduste loomisega nii kesksüsteemides kui ka apteekides, haiglates ja teiste teenuseosutajate infosüsteemides. • E-tervise teenused rakenduvad järk-järgult ning septembris algab süsteemi testimine.

• Lõplik e-tervise rakendamise tähtaeg on aasta 2013.

Eli Lilles

Oodatakse kandidaate Eesti vabatahtlike tunnustamiseks

Kuni 22. septembrini saab esitada ettepanekuid, keda tunnustada detsembris toimuval Eesti vabatahtlike tunnustamisüritusel. Sel aastal soovitakse tunnustada ennekõike algatajaid ehk neid inimesi, kes on algatanud ja ellu viinud väärt ettevõtmisi ning innustanud tegudele ka teisi.

"Igasuguse kodanikualgatuse käivitajaks on inimesed, kes otsivad lahendusi, kuidas meie elu paremaks ja mitmekesisemaks muuta. Tunnustagem vabatahtlikke, kellel on jätkunud järjepidevust oma häid ideid tegudeni viia," kutsub üles tunnustamisürituse koordinaator Anna Gramberg.

7. detsembril toimuval Eesti vabatahtlike tunnustamisüritusel avaldatakse austust 15-le aasta vabatahtlikule. Ürituse patroon on Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves. Esmakordselt kannab vabatahtlike tunnustamist üle Eesti Televisioon.

Ettepanekud on oodatud kõigist valdkondadest kus vabatahtlikud tegutsevad, olgu selleks näiteks kultuur, looduskaitse, noorsotöö, sport või kohaliku elu edendamine laiemalt. Oluline on, et kandidaat on tegutsenud oma vabast tahtest ja tasu saamata, väljaspool oma lähemat sõprade ja sugulaste ringi.

Eesti vabatahtlike tunnustamiseks saavad oma ettepanekuid esitada nii eraisikud, ühendused, riigi ja kohalike omavalitsuste asutused kui ka ettevõtted.

Tunnustamisürituse korraldaja on Vabatahtliku Tegevuse Arenduskeskus. Vabatahtlike tunnustamist toetavad Siseministeerium, Eesti Rahvusringhääling ja Hasartmängumaksu Nõukogu.

Eesti vabatahtlike tunnustamisürituse traditsioonile pandi alus 2005. aastal. Tunnustamise peamine eesmärk on tõsta esile ja tänada vabatahtlikke. Tunnustamisüritusega soovitakse pöörata enam tähelepanu vabatahtlikkusele kui ühiskondlikult olulisele väärtusele ning kutsuda üles inimesi rakendama oma teadmisi ja oskusi vabatahtlikus tegevuses.

Anna Gramberg

Ida Põllu mälestused

Järg

Samokrassi (Alumäe alates 1934) koolimajast ja koolipidudest

Klassiruum oli päris suur, kuue aknaga. Hommikupoole olid õpetaja toad, kaks tuba ja köök. Väljakäik oli õues, poistele ja ka tüdrukutele. Siis oli veel mingi sara või laut. Maad oli ka kuigi palju, aga õpetaja seda ei kasutanud, oli rendile andnud.

Klass oli suur ja seda poolitati laudadest vaheseinaga (nn säärvant). See võeti maha, kui klassid ühte pandi ja kui pidu peeti, luukidest tehti etenduse jaoks lava.

Oli ka raamatukogu, suur kapp klassis. Palju häid ja ilusaid raamatuid. Neid anti välja kaardi alusel, nagu peab. Harilikult andis raamatuid välja kooliõpetaja, aga oli ka teisi määratud, kes välja andsid, aga siis pidi kindel päev teada olema.

Koolimaja koridoris oli postkast, suure uksega, mida avas postitooja. Aga kõikidele olid väikesed luugikesed oma postkasti jaoks.

Pidusid peeti ikka: lapsed laulsid ja mängisid. Pühal jõuluõhtul kuulati jutlust, lapsed laulsid ja deklameerisid. Oli muidki pidusid.

Suur tähtpäev oli küünlapäev, siis oli kogu külarahvas koos. Käis kirikuõpetaja, andis vanadele ja haigetele armulauda, pidas päevakohase jutluse, õnnistas lapsi ja õpetajat. Kõik, kes vähegi suutsid, käisid sel päeval koolimajas, Ka metsas oli igal kevadel pidusid. Seal käisid õpetajad lastega, aga vahel ka külarahvas. Mäletan, see oli teises klassis, läksime ühes koos, poistel puuokstest „ranitsad", tüdrukutel lilledest pärjad peas. Oli tehtud näitelava, kust lapsed käisid alla ja üles. Lapsed ütlesid ilulugemisi ja laulsid, kogu rahvas oli üksmeelne.

Mäletan, et laulsin:

Oh mets, oh mets!
Sa kõige paksem mets
kus elab päts.
Seal õitsevad lilled,
seal kasvavad puud,
seal annavad linnud
üksteisele suud.
Seal kõlab ka kindlasti sarveda hääl:
tra-rah, tra-rah,
trarah, trarah!

Lava kõrval seisis meie vallasekretär, võttis mind sülle, ütles: „Ise väikene, kust see hääl tuli, nii et terve mets rõkkas"

Libapolitseinikud jõudsid Tapale

Libapolitseinikest kelmid on Eesti eri paigus tegutsenud juba mitu kuud. 17.augustil tuli Rakvere politseisse esimesed teated selle kohta, et Tapal tegutsevad kelmid, kes üritavad eakamatelt inimestel raha välja petta.

Kelmide petuskeem on ühesugune - alguses helistatakse ohvrile ja teatatakse, et tema lähedane sugulane on põhjustanud autoõnnetuse ning vanglast saab teda päästa vaid vigastatu sugulastele suure rahasumma maksmine. Seejärel võtab teisel pool telefonitoru šokiseisundis ohvri väidetav poeg või lapselaps, kes hajutab kõik kahtlused ja veenab ohvrit nõutavat raha maksma. Raha üleandmine toimub ka lihtsalt – mõne aja pärast helistab ohvri uksekella linnas juhuslikult viibiv "sugulane", kellele tuleb nõutav summa üle anda.

Raha, mida ohvritelt nõutakse, tahetakse saada eurodes. Kui eurosid pole, lepitakse ka eesti kroonidega ning summad pole väiksed! Näitena võibki tuua, et ühelt naisterahvalt küsiti 10 000 krooni ja teiselt naisterahvalt 300 000 krooni. Mõlemal juhul keeldusid naisterahvad raha maksmast. Kolmas naisterahvas ütles kelmile, et tal pole raha ning seejärel katkestati kõne. Päev hiljem, see on siis 18.augustil, oli kelmide päev „edukas". Neil õnnestus leida inimesi, kes jäid uskuma, et nende poeg või pojapoeg on süüdlane liiklusõnnetuse põhjustamises. Nii peteti 77-aastaselt Marialt välja 25 500 krooni, et päästa pojapoega vangistusest. Tund aega hiljem andis 85-aastane Nina kelmile 40 000 krooni, säästmaks poega vangistusse sattumast. 51-aastane Aleksandr andis oma poja päästmiseks kelmile 15 000 krooni.

Hetkel, kui viimane ohver andis raha üle, kestis politsei poolt juba kelmide tagaotsimine. Kriminaalpolitseinikud leidsid kelmide auto üles ning kaks leedu rahvusest isikut peeti kinni. Viru maakohus andis loa kelmid vahi alla võtta.

Kriminaalmenetlusega tegelev komissar Ülle Nõmme sõnul mängivad kelmid inimeste kõige sügavamatel tunnetel. Oma telefonikõnes rõhutavad nad, et nende lähedane võib reaalselt sattuda vangi. Komissar Nõmm lisas veel, et hoides ohvrit pidevas kontaktis, lisatakse emotsionaalset pinget, mistõttu inimesed ei suuda säilitada rahu ja kontrolli oma tunnete üle. Kriitilises olukorras keskenduvad inimesed oma lähedaste päästmisele ega kaalu võimalust esitatud väidete kontrollimiseks.

Prokuratuur ja politsei paluvad kõikidel, kellele helistatakse või on helistatud ja küsitud liiklusõnnetusse sattunud inimese nimel raha, teatada sellest kindlasti politsei lühinumbrile 110. Samuti tuleb hoiatada oma eakaid sugulasi tegutsevate kelmide eest. Kindlasti tuleks keelduda igasugusest raha maksmisest. Eriti tähelepanelik tuleb olla vene keelt kõneleval elanikkonnal!

Mari Riina Rist,
Rakvere politseiosakonna pressiesindaja

TEATED - KUULUTUSED - TEATED

2-toaline korter anda rendile.
Kontakt tel 5591 2503

Müüa maja Rakveres Roo tänaval. 3 tuba, köök. Kõrvalhooned (saun, garaaž). Krundi suurus 0,14 ha. Hind: 935 000 kr. Kontakt tel 528 8670 Mare

---

2 tütarlast (Saksamaalt ja Hispaaniast) soovivad **üürida** umbeks pooleks aastaks **korterit** Tapa linnas.
Kontakttelefonid 327 1020, 5333 2868

Üürile anda 2-toaline korter Tapal Kooli tn, kolmas korrus. Möbleeritud, toad eraldi. WC ja vannituba eraldi. Hind 2000 kr + kommunaalmaksud. Ettemaks 2000 kr. Tel 516 9774

OÜ Puusõber müüb aasta läbi KÜTTEPUID lõhutud ja sobivas mõõdus. Kogused täpsed ja mõõdetavad, puud koormasse laotud. Ostame küttepuupalki, kasvavat metsa, metsamaad ja raieõigust.
Tel 5301 8893

OÜ Multivarius müüb tooreid ja kuivi küttepuid, transpordi võimalus.
Kuulutus ei aegu. Tel 501 3862

Müüa 4-toaline korter
Tapal Valve 20, I korrus, üldpind 72,9 m².
Hind: 350 000 kr. Otse omanikult.
Kontakt tel 688 3807, 5810 6277

Takom VM OÜ

1. Liiva, killustiku, purustatud kruusa ja sõelmete müük.
2. Saematerjali (lauad, prussid) müük.
3. Sõiduauto rehvide müük, remont ja vahetus.
4. **Küttepuude, turba, puitbriketi ja kivisöe müük.**
5. Palkide ost.

Takom VM OÜ, Õuna 15, tel 322 0028.

ARENDUSKODA
Roheline 19, Tapa

Registreerime soovijaid
Eesti keele algtaseme II osa kursusele.
Algus grupi täitumisel oktoobris 2008.

Inglise keele kesktaseme kursusele
(The New Cambridge English Course 2)
Algus grupi täitumisel oktoobris 2008.

Info ja registreerimine Tapal Roheline 19 või telefonil 325 8690

Avaldame kaastunnet omastele kalli
KALJO DORBEK'U
surma puhul.

Elma, Vello, Hinna, Anton

Jäneda kool
võtab tööle osalise koormusega
LOGOPEEDI ja
SOTSIAALPEDAGOOGI.
Täpsem info tel 527 4414, Aivi Must

SECURITAS
VÕTAME TÖÖLE TURVATÖÖTAJAID
Tel. +372 **50 291 05**
igor.sipulin@securitas.ee

Iluteenused: näohooldus, pediküür, depilatsioon.
Tapal Pikk 29 (II korrusel), tel 5656 6052

10. oktoobril kell 19 Estonia teatris
Minu veetlev leedi

Pileti hinnad: 350 kr - 400 kr, sõit 70 kr
Väljasõit Tapa keskväljakult kl 17.
Teatada kindlasti 9. septembriks, piletid tuleb välja osta 29.septembril Tapa Buss OÜ, Pikk 10, kell 8–12, tel 322 0019, 5650 9619

UUED VALLAKODANIKUD

Sebastian Joosep Sidron (Rägavere) 26.07.2008
Richard Pfeil (Tapa) 29.07.2008
Denis Paltšonok (Tapa) 4.08.2008
Liselle Hanni (Tapa) 29.07.2008
Ilja Guminskiy (Tapa) 3.08.2008

5.–6. septembril toimuvad Aravetel
KÕRVEMAA SUVEMÄNGUD,
mida korraldab Ambla vald.
5. sept toimub poiste ja meeste jalgpallivõistlus (5+1 liiget meeskonnas).
6. sept toimuvad erinevad kergejõustikualad kõikides vanuseastmetes (sprint, kaugushüpe, kuul, keskmaajooksud), võrkpall meestele (4 liiget) ja segapaaridele (2 meest ja 2 naist), maastikuratta sõit ning juhtide võistlus.

Huvi korral palun ühendust võtta telefonil 322 9659, 529 0785 või e-maili teel indrek.jurtsenko@tapa.ee.

Teeme metsakoos

Tule ja küsi lähemalt - Stora Enso Rakvere metsakontorist Näpi tee 2a, Näpi küla, Sõmeru vald 44305
Telefon 322 5951 Faks 322 5958
Ostujuht Endel Männiste 505 7011
STORAENSO
metsaomanike esimene valik

EAKAD SÜNNIPÄEVALAPSED

Evald Kohari (Tapa)	14.09.1911	97
Tamara Reiksaar (Lehtse)	13.09.1912	96
Ruth Lauring (Tapa)	14.09.1912	96
Leida Lepik (Jäneda)	15.09.1914	94
Hilda-helene Milvaste (Tapa)	01.09.1918	90
Aile Tiitus (Tapa)	22.09.1918	90
Maria Muskova (Tapa)	06.09.1923	85
Hilja Päären (Tapa)	07.09.1923	85
Praskovia Legkova (Tapa)	12.09.1923	85
Sofia Elhi (Tapa)	22.09.1923	85
Elmar Viitpoom (Tapa)	06.09.1928	80
Kaljo Ehasoo (Tapa)	13.09.1928	80
Marta Nerman (Tapa)	24.09.1928	80
Nadezda Aleshko (Tapa)	25.09.1928	80
Natalia Khanzhina (Tapa)	08.09.1928	80
Helmut Köobler (Tapa)	08.09.1933	75
Mikhail Vasiliev (Tapa)	25.09.1933	75
Elfriede Linberg (Jäneda)	03.09.1933	75
Asta Allese (Läste)	04.09.1933	75
Valve-Melanie Saviauk (Tapa)	07.09.1933	75
Laine Kitt (Tapa)	11.09.1933	75
Rosalie Savolainen (Moe)	11.09.1933	75
Liia Koller (Tapa)	18.09.1933	75
Helja Tamm (Tapa)	21.09.1933	75
Nina Chebotareva (Tapa)	23.09.1933	75
Brone Petkuniene (Tapa)	24.09.1933	75
Khilma Emanulina (Tapa)	26.09.1933	75
Hembo Vainjärv (Saksi)	06.09.1938	70
Genadi Soosaar (Moe)	07.09.1938	70
Ivan Pobedinski (Tapa)	09.09.1938	70
Aleksandr Litvinenko (Tapa)	20.09.1938	70
Helge Allese (Tapa)	13.09.1938	70
Evi Kibbe (Tapa)	20.09.1938	70
Reet Leht (Tapa)	24.09.1938	70

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Aarne Mikson (Tapa) 28.06.1952 - 27.07.2008
Leo Püks (Rabasaare) 7.02.1947 - 30.07.2008
Asta Tamm (Tapa) 23.11.1927 - 30.07.2008
Jüri Mürk (Tapa) 13.11.1948 - 3.08.2008
Zinaida Shurpa (Tapa) 3.05.1937 - 1.08.2008
Anna Tuulberg (Tapa) 16.04.1923 - 4.08.2008
Jaan Kalavus (Jäneda) 1.03.1921 - 6.08.2008
Eleonora Maltseva (Tapa) 22.08.1934 - 7.08.2008
Kaljo Dorbek (Lehtse) 14.03.1938 - 10.08.2008
Külli Luterus (Tapa) 5.08.1959 - 10.08.2008

Tapa valla ajaleht Sõnumed - Roheline tn 19, Arenduskoda
Üldinfo – tel 325 8690, faks 325 8695.
Ajalehte saab lugeda – tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee
Toimetaja Heiki Vuntus – tel 325 8696, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald – tel 322 9673, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Trükis – Pargi 27F, Jõhvi, tel 337 2666
Trükiarv 3600. Leht ilmub kaks korda kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19 E–R kell 9–16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.
Et hoida ära arusaamatusi peab lehematerjal olema toimetuses hiljemalt lehe ilmumise nädala esmaspäeval kell 16.